

ETIKA DAN KRITERIA SIASATAN KES JANGKITAN HIV

PPKP MIKE ANDERSON ANAK BIKI

UNIT HIV/STI/HEPATITIS-C

PEJABAT KESIHATAN DAERAH JOHOR BAHRU

DEFINISI ETIKA DAN KRITERIA SIASATAN

- ❖ ETIKA – PRINSIP MORAL ARAU NILAI-NILAI AKHLAK YANG MENJADI PEGANGAN SESEORANG INDIVIDU ATAU KUMPULAN (KAMUS DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA EDISI KEEMPAT)
- ❖ KRITERIA – UKURAN UNTUK MENENTUKAN NILAI (KATEGORI & LAIN-LAIN) SINONIM DENGAN MAKSUD PENILAIAN (KAMUS DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA EDISI KEEMPAT)

PEGAWAI PENYIASAT

- PEGAWAI PENYIASAT KHUSUSNYA MERUJUK KEPADA PENOLONG PEGAWAI KESIHATAN PERSEKITARAN YANG MENJALANKAN SIASATAN KES JANGKITAN HIV
- ETIKA & KRITERIA MERUPAKAN ASPEK YANG PENTING KETIKA MENJALANKAN SIASATAN KES YANG DIJANGKITI HIV
- PPKP HARUS MEMATUHI ETIKA & KRITERIA SIASATAN YANG TERSENARAI DALAM MANUAL PEGESANAN KES & KONTAK KES JANGKITAN HIV SEKTOR HIV/STI EDISI PERTAMA SEPTEMBER 2015

ETIKA DAN KRITERIA SIASATAN

- ❖ MENJAGA KERAHSIAAN MAKLUMAT SIASATAN
- ❖ ETIKA BERPAKAIAN
- ❖ MENGAWAL EMOSI
- ❖ PENGGUNAAN KENDERAAN
- ❖ MENGUTAMAKAN KESELAMATAN

MENJAGA KERAHSIAAN MAKLUMAT SIASATAN

- ❖ PEGAWAI PENYIASAT PERLU MENJAGA KERAHSIAAN KES HIV DAN KONTAK AGAR MAKLUMAT TIDAK BOCOR KEPADA PIHAK YANG TIDAK BERKENAAN KERANA JANGKITAN HIV MASIH MENJADI STIGMA DALAM MASYARAKAT

3.1 Menjaga kerahsiaan maklumat siasatan

Pegawai penyiasat perlu menjaga kerahsiaan kes HIV dan kontak yang disiasat memandangkan jangkitan HIV masih menjadi stigma dalam masyarakat. Pegawai penyiasat perlu berhati-hati agar maklumat tidak bocor dan diketahui oleh orang yang tidak berkenaan. Menyiasat kontak di tempat kerja seharusnya dielakkan dan sebaiknya tempat untuk bertemu kontak hendaklah tempat yang dipersetujui kontak.

Seksyen 3(3) Akta 342 - Seseorang pegawai diberikuasa hendaklah memelihara kerahsiaan segala perkara yang sampai ke pengetahuannya dalam melaksanakan tugas-tugas rasminya di bawah Akta ini dan tidak boleh menyampaikan apa-apa perkara itu kepada mana-mana orang kecuali bagi maksud menguatkuasakan peruntukan-peruntukan Akta ini.

Seksyen 3(4) - Seseorang pegawai diberikuasa yang melanggar peruntukan-peruntukan Subseksyen (3) adalah melakukan suatu kesalahan dan apabila disabitkan boleh dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau denda atau keduanya.

ETIKA BERPAKAIAN

- ❖ MEMAKAI PAKAIAN SERAGAM KERJA SEMASA MENJALANKAN TUGAS PENYIASATAN DI TEMPAT-TEMPAT RASMI
- ❖ MEMAKAI PAKAIAN TIDAK RASMI TETAPI KEMAS KETIKA MENJALANKAN SIASATAN KE RUMAH DAN TEMPAT AWAM DEMI MENJAGA KERAHSIAAN ORANG YANG DISIASAT

3.2 Etika berpakaian

Pegawai penyiasat hendaklah memakai pakaian seragam kerja semasa melakukan siasatan kes HIV di tempat-tempat rasmi seperti di hospital, penjara dan institusi pemulihan dadah, rumah-rumah perlindungan dan rehabilitasi. Walaubagaimana pun, jika siasatan di lakukan di lapangan seperti rumah, tempat kerja dan tempat awam, pegawai penyiasat boleh memakai pakaian tidak rasmi tetapi kemas mengikut keselesaan kes demi menjaga kerahsiaan orang yang disiasat.

MENGAWAL EMOSI

- ❖ MENGAWAL EMOSI KETIKA MENJALANKAN SIASATAN KEPADA KES YANG KURANG MEMBERI KERJASAMA

3.3 Mengawal emosi

Siasatan perlu dijalankan secara empati dan menjaga sensitiviti, tanpa ugutan, menggunakan bahasa yang mudah difahami dan jelas, mengawal emosi dan mengelakkan daripada meninggikan suara walaupun kontak kurang memberi kerjasama.

PENGGUNAAN KENDERAAN

- ❖ MENGGUNAKAN KENDERAAN SENDIRI UNTUK MENGELAKKAN TIMBUL SYAK WASANGKA OLEH JIRAN DAN ORANG DI SEKELILING
- ❖ MENGGUNAKAN KENDERAAN JABATAN MENGIKUT KEPERLUAN

3.4 Penggunaan kenderaan

Sebaiknya kenderaan jabatan tidak digunakan semasa siasatan agar tidak timbul syak wasangka atau tandatanya oleh jiran dan rakan sekeliling yang boleh menyebabkan kes tidak mahu ditemui kerana malu atau takut diketahui umum. Jika perlu menggunakan kenderaan jabatan, lanya hendaklah diletakkan di tempat yang tidak mudah dilihat oleh kes dan kontak.

MENGUTAMAKAN KESELAMATAN

- ❖ KESELAMATAN HARUS DIUTAMAKAN KETIKA MENJALANKAN SIASATAN DI LAPANGAN
- ❖ MEMBAWA SEKURANG-KURANGNYA SEORANG PEGAWAI ATAU PEMBANTU PEGAWAI UNTUK MENJALANKAN SIASATAN

3.5 Mengutamakan keselamatan

Keselamatan diri pegawai penyiasat perlu diutamakan. Jika siasatan dilakukan seorang diri, pegawai penyiasat perlu memastikan persekitarannya selamat semasa menjalankan siasatan. Langkah berjaga-jaga perlu diambil bagi mengelak perkara yang tidak diinginkan.

Bagi siasatan kes atau kontak yang melibatkan pelacur atau GRO di rumah-rumah pelacuran atau pusat hiburan dan penagih dadah di lapangan, pegawai penyiasat perlu

20

MANUAL PENGESANAN KES DAN KONTAK KES JANGKITAN HIV 2015

pergi secara berkumpulan (sekurang-kurangnya 2 orang) demi menjaga keselamatan kerana dikhuatiri pegawai penyiasat terdedah kepada bahaya seperti ugutan, dcederakan dan sebagainya. Jika perlu dapatkan bantuan polis, mengikut peruntukan Seksyen 5 Akta 342.

SENARAI RUJUKAN

- ❖ MANUAL PENGESANAN KES DAN KONTAK KES JANGKITAN HIV (SELTOR HIV/STI BAHAGIAN KAWALAN PENYAKIT BERJANGKIT KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA EDISI PERTAMA SEPTEMBER 2015
- ❖ AKTA 342- AKTA PENCEGAHAN DAN PENGAWALAN PENYAKIT BERJANGKIT 1988
- ❖ KAMUS DEWAN EDISI KEEMPAT

SEKIAN TERIMA KASIH

”